

Besöksdata från Skärgårdsstiftelsens områden

Med stöd av mobila positioneringsdata från Telia

SKÄRGÅRDSBAROMETERN

Skärgårdsbarometern

Besöksdata från Skärgårdsstiftelsens områden.

Skärgårdsbarometern är finansierad med medel från Region Stockholms skärgårdsanslag, Skärgårdsstiftelsen samt Länsstyrelsen i Stockholm.

I samarbetet ingår även Stockholm Archipelago och skärgårdskommunerna.

Rapporten är framtagen i samarbete med WSP, Lars Berglund och Joakim Franklin

Kontakt: Besöksnäringschef Ulrika Palmblad-Wennergren
mail: ulrika.palmblad-wennergren@skargardsstiftelsen.se
tel: 08-123 124 30

Foton: Fotograf Henrik Trygg

Inledning och bakgrund

Inledning

Stockholms skärgård utgör en viktig del av Stockholmsregionens samlade attraktivitet, både för Stockholmarna och besökarna.

Skärgårdsområdena erbjuder besökarna rekreations- och upplevelsevärden, men också viktiga natur- och kulturhistoriska värden.

Ju fler besökare som är beredda att lägga tid och pengar på att ta sig ut i skärgården, desto högre kan skärgårdens värden sägas vara. Antalet besökare är därmed ett viktigt mått på skärgårdens attraktivitet.

”Antalet besökare är ett viktigt mått på skärgårdens attraktivitet.”

Men det är svårt att få en uppfattning om hur många som faktiskt besöker Skärgårdsstiftelsens områden. Tidigare siffror över antalet besökare har grundat sig på en blandning av olika datakällor, som var och en har sina för- och nackdelar. Det handlar alltså till stor del om uppskattningar utifrån de källor och insamlingsmetoder som står till buds.

Med tiden har behovet av tillförlitliga siffror över antalet besökare i Skärgårdsstiftelsens områden ökat. Inom ramen för en studie som genomförts av Nordiska Skärgårdssamarbetet* gjordes därför en inventering av vilka alternativa datakällor som finns att tillgå.

Slutsatsen som dras i studien är att det finns en stor potential i mobila positioneringsdata som de stora Teleoperatörerna numera tillhandahåller.

Denna förhållandevis nya teknik erbjuder nya möjligheter för att få en bättre uppfattning om hur många personer som besöker Skärgårdsstiftelsens områden.

Mot bakgrund av detta har Skärgårdsstiftelsen sjösatt en pilotstudie med avsikt att undersöka potentialen i mobila positioneringsdata från mobiloperatören Telia. Det övergripande syftet är att få en bättre uppfattning om antalet besökare i skärgårdsområdena.

Detta är ett pågående utvecklingsarbete, och denna dokumentation sammanfattar resultatet av det inledande arbetet.

Positioneringsdata

Om mobila positioneringsdata

Många mobiloperatörer och apputvecklare samlar kontinuerligt in uppgifter om mobiltelefonernas position, dels genom triangulering mellan master, och dels genom lokaliseringsfunktioner i mobilernas appar. Denna insamling omgärdas dock av omfattande sekretess och anonymisering för att inte röja enskilda individers identiteter och aktiviteter.

Men informationen om mobiltelefonernas geografiska lokalisering och deras rörelser över tid har visat sig vara användbara i många andra sammanhang, bland annat inom besöksnäringen. Mobiloperatörerna har därför utvecklat nya tjänster som gör det möjligt att mäta hur många mobiltelefoner som befinner sig på en viss plats vid ett givet tillfälle. Eftersom tidigare mätmetoder omfattades av en hel del brister skapar den nya positioneringstjänsterna helt nya möjligheter att mäta besökarantalet på olika platser.

De nya mätmetoderna är dock förhållandevis oprövade och utvecklingen går snabbt framåt. Sannolikt kommer precision och noggrannhet i mätningarna att öka vartefter tekniken utvecklas.

Mobila positioneringsdata för Skärgårdsstiftelsen

Skärgårdsstiftelsen har länge haft ett behov av att få en bättre uppfattning om hur många personer som besöker deras områden. Besöksstatistiken för Skärgårdsbarometern levereras från Telia i en webbtjänst där det är möjligt att studera antalet besökare i ett visst område, över en viss tidsperiod. Tjänsten möjliggör också för användaren att plocka ut besöksdata för varje område i form av tabeller.

Leveransen av data följdes av en utvärdering av dataunderlaget. Denna dokumentation utgör en sammanställning och utvärdering av dataunderlaget från Telia för 2019 och 2020.

I korthet har arbetet omfattat följande moment:

- Granskning av data och funktioner i webbtjänsten
- Identifiering av enskilda områden med mätproblematik
- Bedömning av rimlighet och tillförlitlighet
- Jämförelser med tidigare besökssiffror från andra mätmetoder
- Sammanställning av besöksdata för varje skärgårdsområde under olika tidsperioder

Bedömning av dataunderlaget

Det saknas idag tillförlitliga referensvärden för besökarantalet i Skärgårdsstiftelsens områden, vilket i vissa fall gör det svårt att rimlighetsbedöma besöksvolymerna.

Bedömningen behöver dels ta sin utgångspunkt från tidigare mätningar (exv. WÅAB:s passagerarstatistik eller övernattningsstatistik från SCB), och dels utifrån hur variationen av antalet besökare över tid ser ut i områdena. Den senare ger en god indikation på om det föreligger störningar från oönskade observationer som inte bör betraktas som besökare. Det kan exempelvis handla om att vissa områden ligger i anslutning till färjeleder, och där det kan finnas anledning att misstänka att besöksvolymerna eventuellt fångar in passagerare på färjorna.

Dessa mönster kan framför allt observeras i de norra skärgårdsområdena som ligger i anslutning till färjerutterna vid Kapellskär. Telia har gjort justeringar av grunddatan för att utesluta färjetrafik ur underlaget, och de siffror som redovisas på kommande siffror baseras på denna justerade data.

En annan sak som man behöver ta hänsyn till är fastboende i områdena. Dessa fångas i mätningarna, men bör rimligtvis inte räknas som besökare och behöver därför sorteras bort från besökarvolymerna. I de flesta områden är detta inte ett problem, eftersom många områden saknar (eller har mycket få) fastboende, men rent praktiskt hanteras detta genom att studera var basnivån för "besökarna" under lågsäsong ligger i varje område. Det är rimligt att anta att denna basnivå översiktligt är ett utslag av de som faktiskt bor i området. Dessa sorteras sedan bort från det slutliga besökarantalet för varje område.

Samlad bedömning: För de allra flesta av Skärgårdsstiftelsens områden ser resultaten över antalet besökare rimliga ut. Det går tydligt att se de förväntade säsongsvariationerna, och att basnivån under lågsäsong ligger på rimliga nivåer.

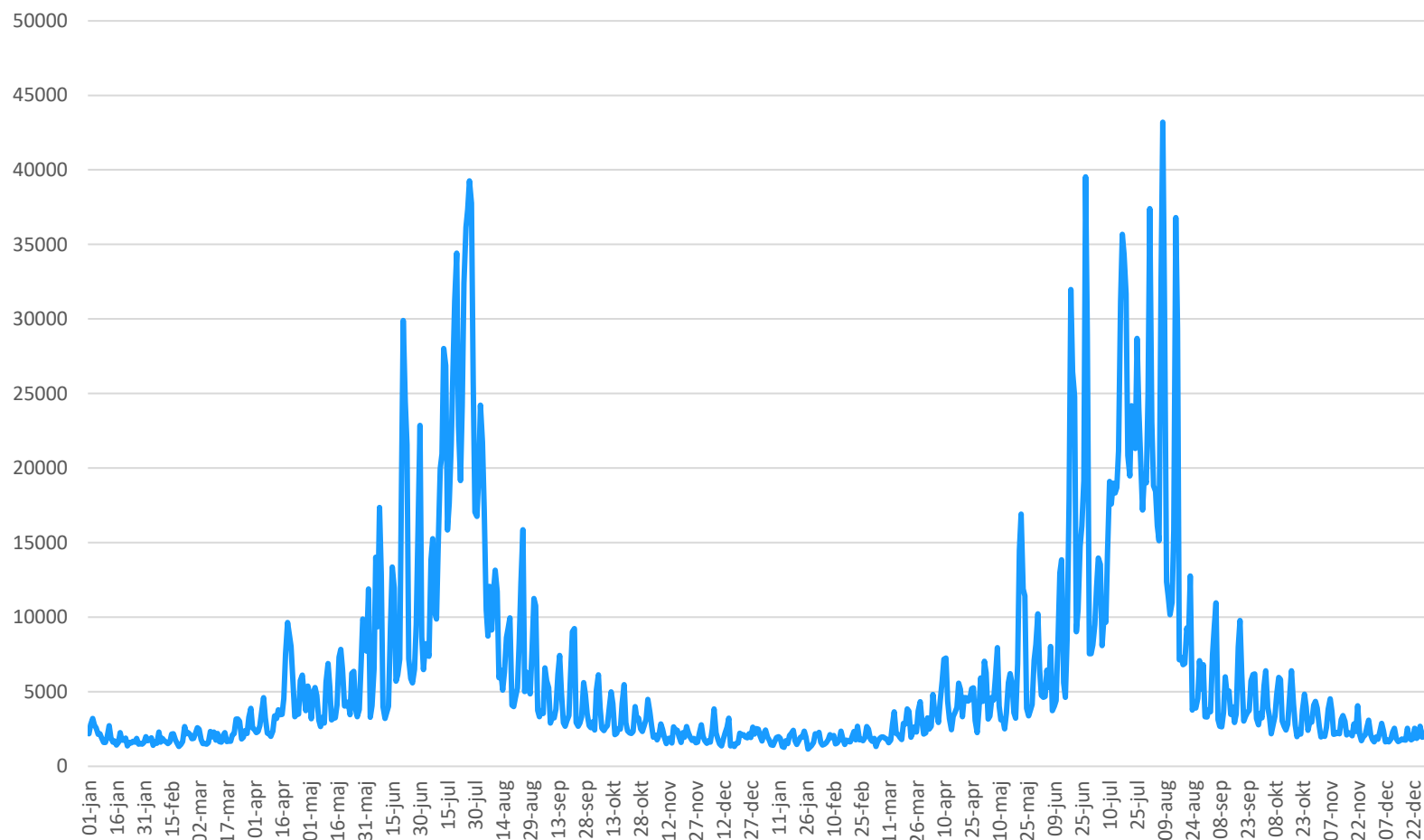
Viktig information: Dataunderlaget innehåller enbart information från svenska mobilabonnemang. Det vill säga utländska besökare finns inte med i besöksräkningen.

Sammanställning av antal besökare

område för område

Skärgårdsstiftelsens områden

Antal besökare 2020:

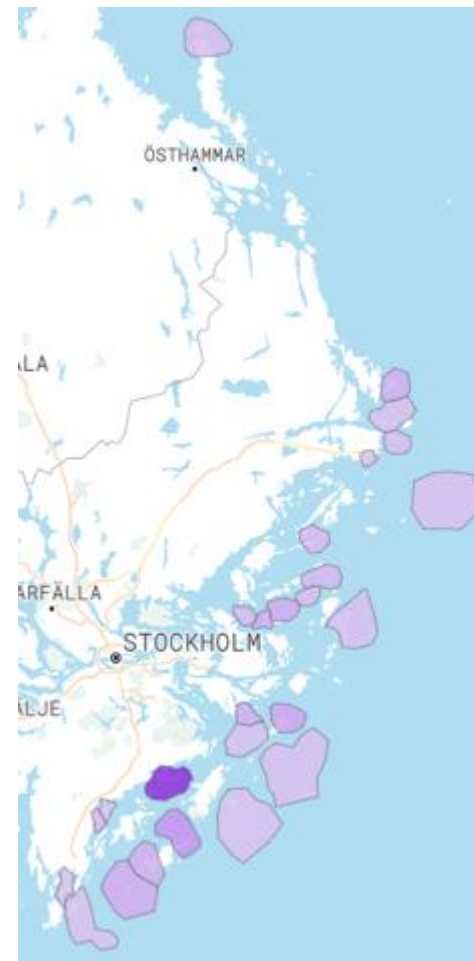
2 411 000

Helår 2019-2020

+8 %

Jun-aug 2019-2020:

+9 %

Björnö

Antal besökare 2020:

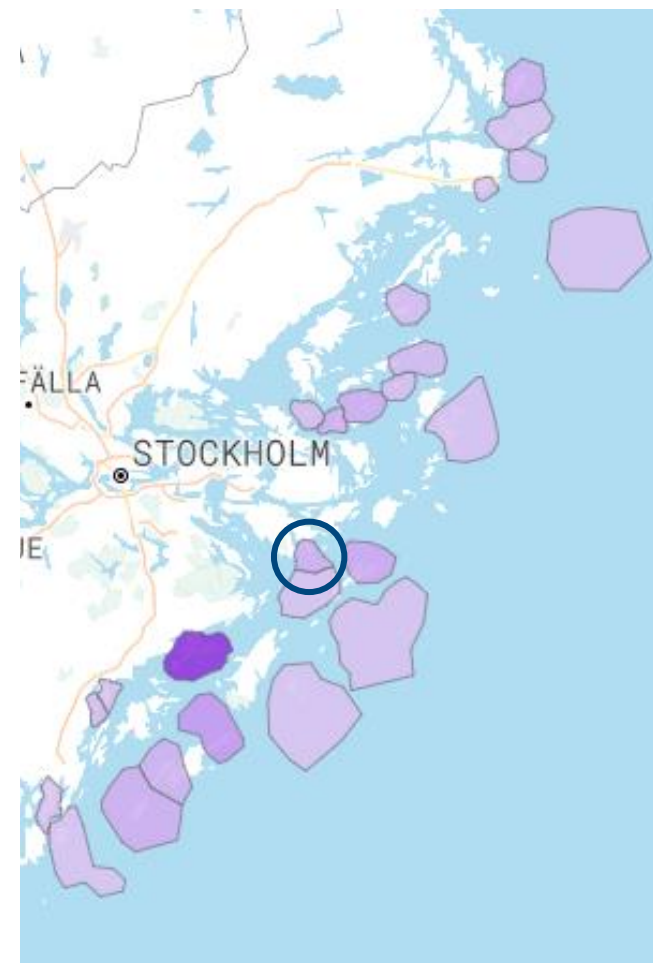
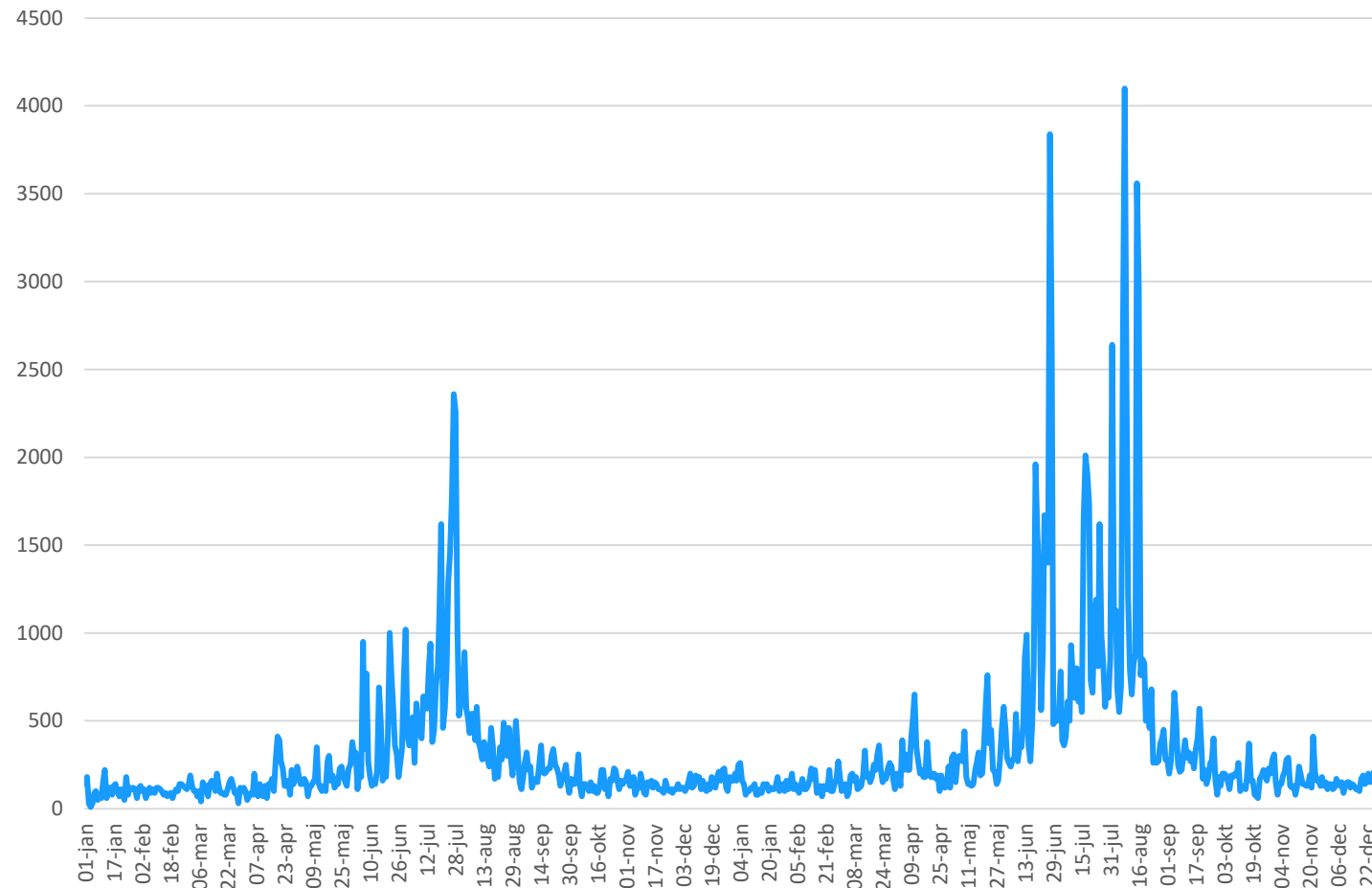
141 000

Helår 2019-2020

+59 %

Jun-aug 2019-2020:

+74 %

Gålö

Antal besökare 2020:

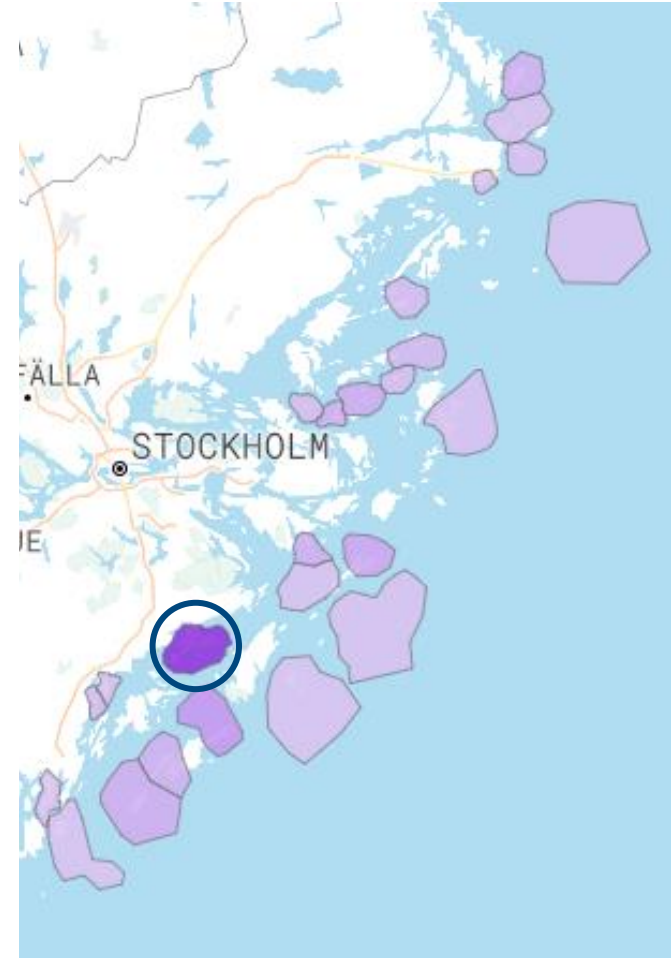
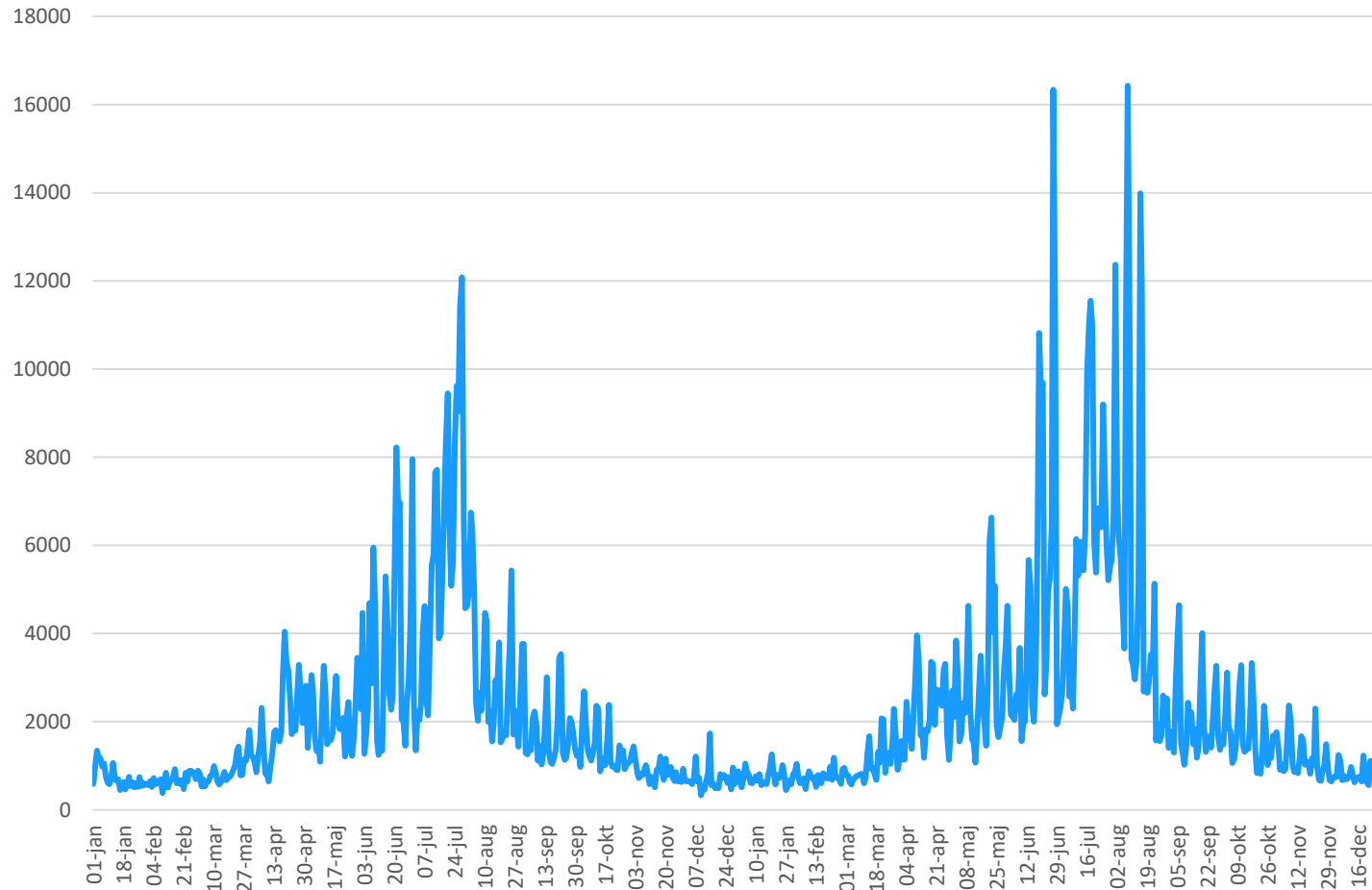
890 000

Helår 2019-2020

+26 %

Juni-aug 2019-2020:

+28 %

Träskö Storö

Antal besökare 2020:

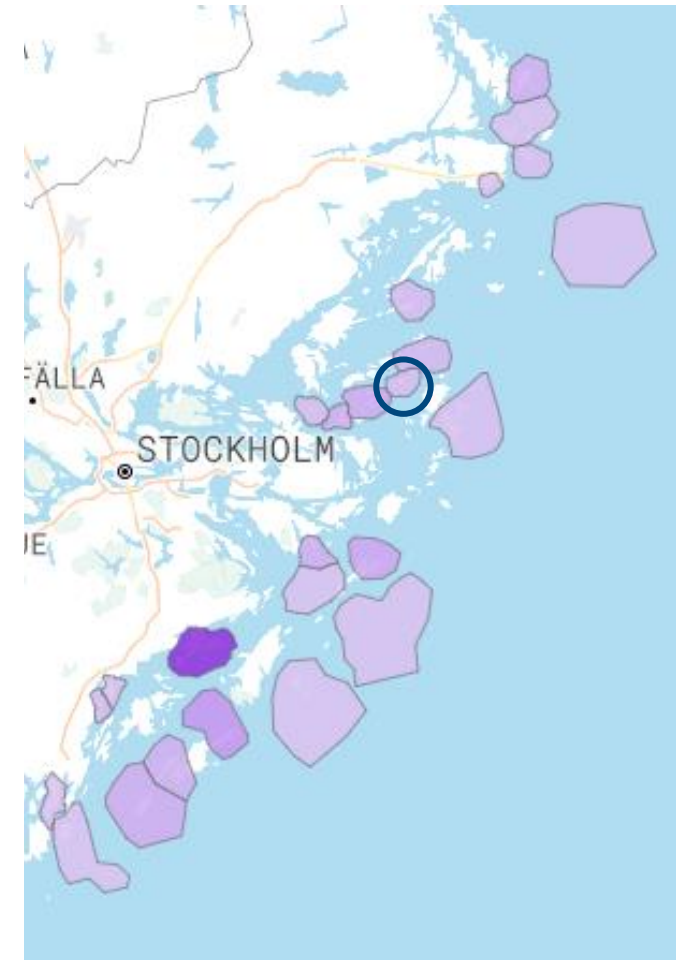
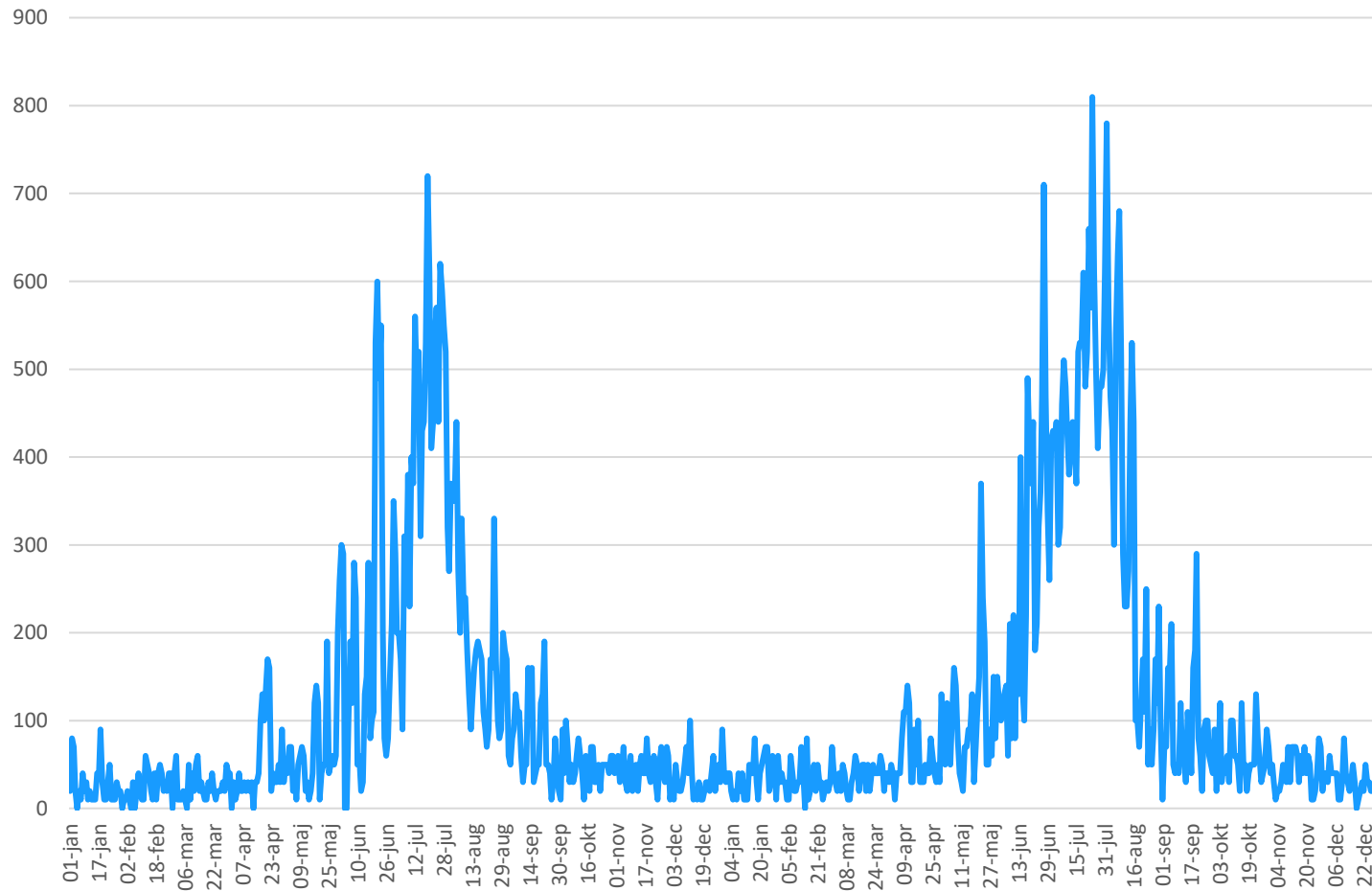
47 000

Helår 2019-2020

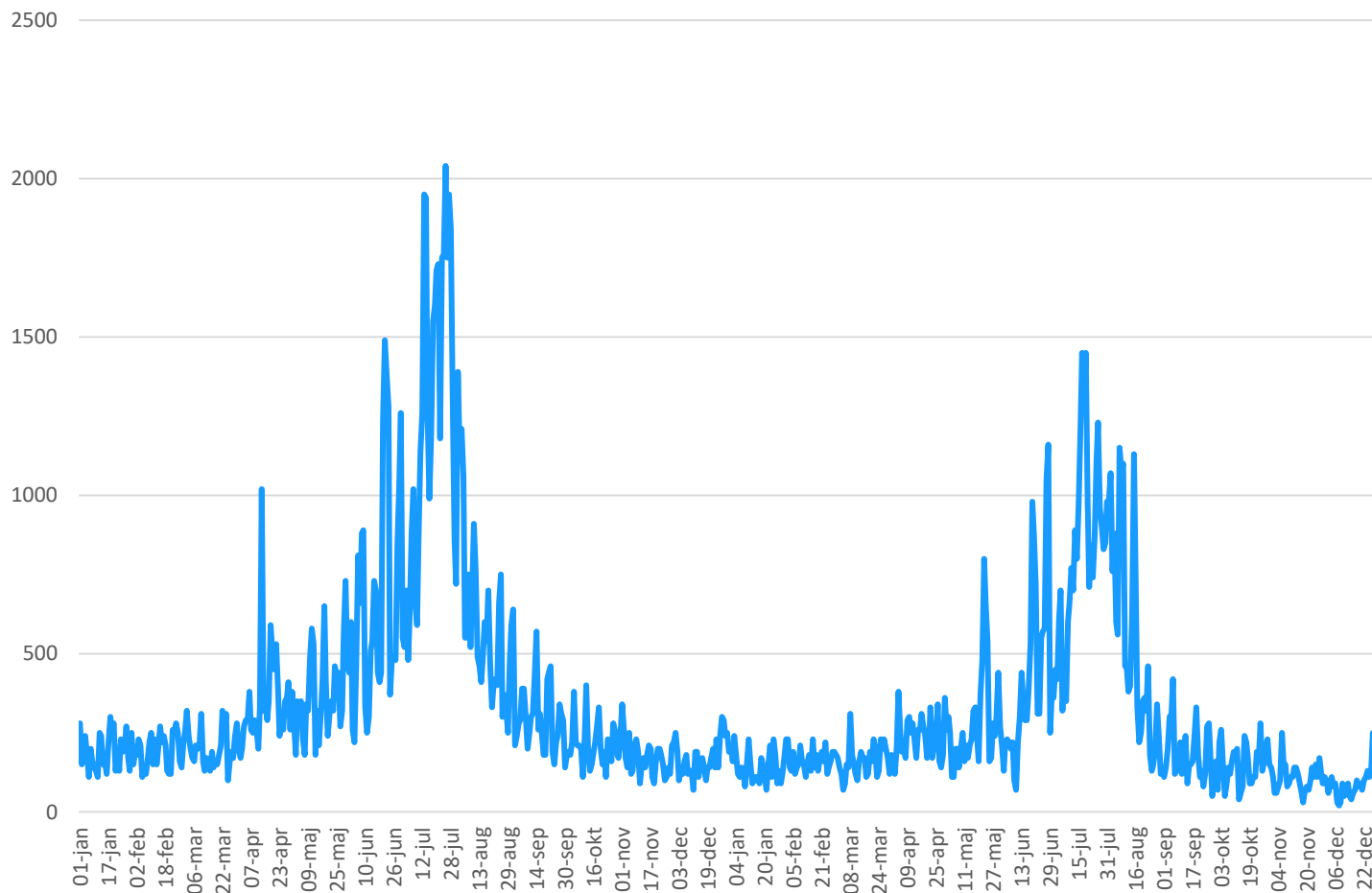
+27 %

Jun-aug 2019-2020:

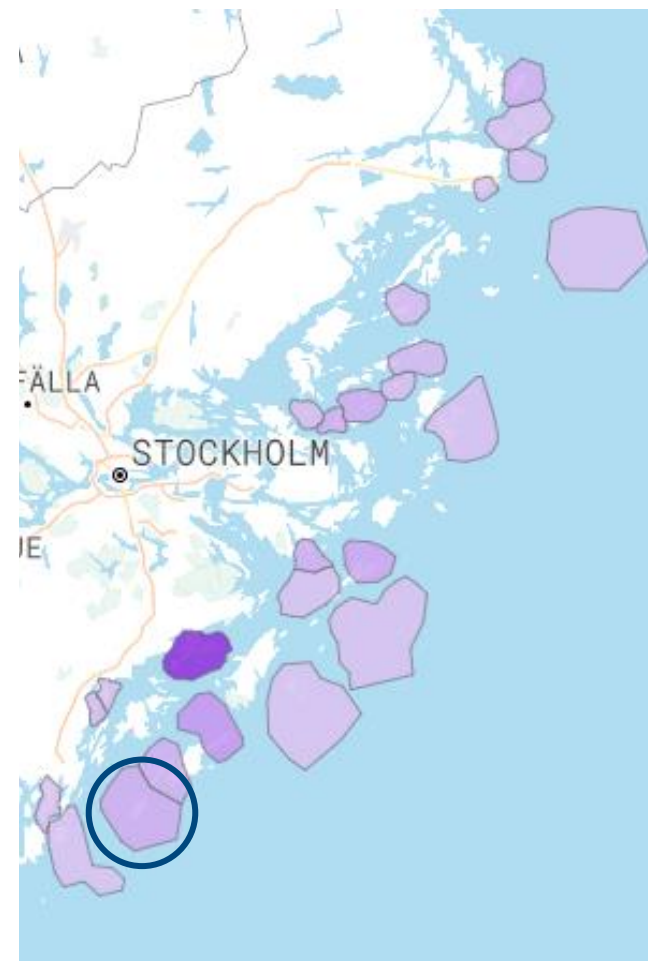
+29 %

Nåttarö

Antal besökare 2020:	100 000
Avstigande WÅAB 2018:	19 000
Helår 2019-2020	-30 %
Jun-aug 2019-2020:	-31 %

Utö

Antal besökare 2020: 243 000
Avstigande WÅAB 2018 (3): 56 000
Helår 2019-2020 -9 %
Jun-aug 2019-2020: -9 %

